

Örökországi

ARDAMICA ZORÁN

„Ajánlom mindeknek, bohémeknek és összevonyt szemöldökűeknek, kik az igaz historiában másák szabadságába veték kitarító hitüket, s ezen szabadságért és az őbelőle születő szabadságért való hit által vezéreltetnek emberi éltükben es, midőn szépséges másáik ádáz körülményeiknek okán csendességre kényszerülnek vala.”

Filleck, Anno 2012. 17. novembris

Édes Néném, hála légyen az Istennek, hát immáron megérkeztünk ma másodjára es szerencsésen, holott régen indultunk meg. Első alkalomkor es sokáig utaztunk, most sem kevesebb napig. Bármerre engedem szemem kalandozni, mindég csak azon első útunk ötlik elmémbe, melyet még sosem lehetett elmesélnem. Látja kéd, némelykor nincsen es ideje az embernek historiákat mondani, mostan pediglen éppenséggel van. Mivel a hánkodás miatt szegény gyomromnak olyan nyavalyában kellett lenni, pihenésre vagyok kárhóztatva, párnák között fekvésre. Leírom hát kédnek, kedves Néném, nem sok levelekben, hanem egyszuszra, ha már ágyexiliumban vagyon szegény testem, miképpen es jutottam én idáig akkoron, amidőn még az teátrummal zötykölődtem vala Törökország földjén.

Ne csudálja kéd, ha nem mindenik szó maradt meg emlékezetemben úgy, ahogyan elhangozék, ám ugyancsak kérem az Urat, fogja erősen pennámat, írhasam, mint volt.

Ültenek az teátrum tagjai estelen, és szaporíták a szót erősen, valamikor az bús huszadik évszázad lejárata előtt pár esztendővel néhai országunk egyesek számára bántón Felvidéknek neveztetett résziben, melyben már csupán minoritáskint tengette magyar az életit, amollyan exiliumban, ahová nem menni kellett, hanem kerülni. Becsületes honfiak és honleányok létire, igyekeztén az magyar linguát (langue és parole, ahogyan Chomskyék bonyolíták vala) megtartani örök emlékezetiben e minoritásnak, melly

csaknem félmilliom alá esett számában e korra, a magok módján harcoltanak, azaz harcoltunk: teátrummal, a mûsák üzenetivel, a lelkek ápolójával. Mert léleknek lennie kell, akkoron es, ha már a testi musculusok és csontok köszvények által felfalattak vala teljességgel, akár szennyes idõ által a még szennyesebb jövendõ.

Ültének az teátrum tagjai, édes Néném, megbeszélvén törökországi utazásuk elõkészületeit, s mondák:

– Te Pancsó, akkor Mikest is visszük?

– Milyen Mikest, tudod, hogy alig férünk be így is a buszba! Ott az a rettenetes sok díszlet, a szereplõk, a rendezõ, meg ki tudja, kit sóznak még ránk a kockafejúek... nem viszünk semmiféle Mikest! Még Jencikét se visszük, mert mindig mindent elbasz!

– Pancsóka! És akkor ki csinálja a sajtót?

– Majd én megírom az Új Szónak és kész! Nem etetünk, nem itatunk, nem altatunk senkit potyába, nincs annyi pénz!

– A leveleket is te írod majd?!

Ekkorra már mindenõknek leesett az tantus, Ricsi a poharát es felborítgatta, sajnálta könnyûes szemvel a hetedik veres frõccsét, legkorábbi nevén spriccerét, mely a szódavíz feltalálásának köszönhetette akkoron és mindörökké erõsen populáris létét e Föld kerektségében.

– Milyen leveleket?!

– Pancsóka! A Törökországi leveleket Édes Nénémnek!

– Anyádnak a törökországi ízjét... hülyék vagytok!

Röhögcsélés, koccintás hallott, újabb rund rendeltetett.

Nincsen es jobb hivatása egy szlovákiai (a historiában késõbbet megjelenõ ország) magyar, vidéki, amateur (de professzionális teljesítménnyel elõadó!) színi körnek, mint az õssztagság (kétes egzisztenciák, mûvészellemek, kamasz leányok, idegragyás értelmiségiek, unatkozó alkoholisták, feleségõktül menekülõ paidagogoszok, fõvárosi vendég directorok és magamutogató mérnökök szívbõl elkõtelezett gyülekezete) poshadó életkéjét fényesebbre váltani egy-két évente valamilyen külhoni productival. Ha már az hazai publicum – midõn ha minden nézõtérre ugyanaztat a 12-80 fõs állományt vezérelnék ki a gerontológiai institutioból – csak az operettekre és még azoknál es szarabb muzsikás színi játékokra hajlandó vala magát elvonszolni. A csoport immáron hat drámánál koptatta el ugyanaztat a három általpingáltatott kulissapanelt és ugyanaztat a két – különféle magasságú – ión fõvel rendelkező gipszoszlopot (virágállvány, még boldogult Erviné volt). Józsefovics Eugén (városunk szülõtte), aki ezeket a típusú színi darabokat járt dirigálni az Úrnak ezen éveiben már Magyarországról, csak olly módon tudott elképzelni egy valamire való (akármilyen) muzsikás színi darabot, hogyha abban simmetrikusan szerepel hátul három panel, a középsõ kicsit hátrább helyezvén (tér, értitek, tér!), s ahol a panelek „opticusan összeérnek”, ott legyen két oszlop, tetején cserepes zölddel, mely az oszlop alapjáig hullámzandik le, mondani sem kell, szintúgy simmetrikusan. Ezek között a

„szereplő” panelek között bóklásztak élő kulissákként a színészek, s jáccták, hogy ők a színészek. Színi darabonként az tíz ismétlődő éneket és három – autortól és műtől függetlenül ismétlődő (ebben leend a siker záloga!) – jelenetet fel-feljavította valami csudával Józsefovics Eugén (városunk szülötte). Két esztendeje forradalmi tette vetemedett: egy negyedik, asszimetrikusan elhelyezett panelt es bevetett oldalra, a sufiták mellé, a publicumra nézvést éllel (kantra, Pancsó, kantra rögzítsd), legyen mihez szögelni egy ajtót. A vendégművészről már mégsem jöhet bé csak úgy a sufiták közül, akárha egy kisvárosi izé, mondjuk a melák Frédi felesége, csupáncsak jelezvén a belépést, néki az az ajtó jár és kész! És a melák Frédi feleségének három évvel ezelőtti lila kösztümje (a lila ruhás nő) es a Kaktusz virágából, arra már úgyse emlékezik senkisé.

A Józsefovics-darabokkal a környező falvakban a színi kör összehaknizandott annyi summát, amennyihez egy-két concurzus es pár ponzor segítségével kétévente sikerült „csinálni” egy-egy komolysággal teli előadást es. (Ponzor, aki önzetlenül ponzorálni szokott vala, per exemplum említhető a helyi drogériás: bájos neje két mellékszerepéért – végül es prestizs egy ilyen kis városkában podiumon szerepleni, akárkinek nem adatik ilyen lehetőség negyvenhárom esztendő fővel – évekig fuvarozta Áviájával, később pedig Citroen kombijával, mellyek valának későbbet feltalált automobilok, a társulatot le s föl az ország fesztiválhelyszínei között.) Nos, Néném, ezekkel a tragediákkal aztán megnyertek a teátrumosok valamennyi versenyt, a sajtó kegyeit, az entellektuella közönség fényes szeretetét es megbocsájtását a Józsefovics rendezte förmedvényekért. Esztendő előtt a Kísértetszonáta állítatott színpadra (állították, a kéttonnás kulissával egyetemben órákig). Idén Harold Pinter textusaiból ollóztak össze (a dramaturgus) valamely vegyes salátát, melly „feltűnősen hatásosra” sikeredett (tudósított a sajtó – a historiában későbbet megjelenő hírmedia). Szlovákiában minden díjat – nincs olyan sokaságuk – megnyertek vele.

– Nem viszlek téged se, ha buzerálni fogtok, hülyék! Aszonták a fesztiválszervezők – Pancsóka ugyan es az egyik manager (szükség esetén, kényszerűségből színész es, kis teátrumoknál kumulálni kell a functiokat, így áll a „szervek” metodikai tanácsadójában....) –, hogy tizenkilenc ember szállására es kajájára van pénz. A többi a mi dolgunk.

– És hol lesz az a török fesztivál?

– Nem török fesztivál, hanem Színházi Világfesztivál!

– Világok harca?

– Mi van?

Röhögcsélés, rőfögés hallatszott, Gábiel, a komédiás, kinek szavára mindenki figyelt, félrenyelni méltóztatott, prűszkölés...

– Denizliben.

– Az meg hol a francban van?

– Pravoslav aszonta: kurva messze. Valahol már Ázsiában. A határtól még vagy tíz-tizenöt óra.

– A töröktől?

– Nem, bazmeg, a norvégtól, olyan hülye vagy már, mint Jencike!

– Ne bántsátok Jencikét! Jencike mindig ugrasztható, ha már mindenki szarik mindenre, akkor is. Jencike igenis fasza gyerek.

– Faszának fasza, de tegnapelőtt, amikor Ipolysíden a tizennégy nyugdíjasnak az Imádok férjhez menniben Annácskának az áriához azt a kurva Valkúrt engedte be teljes hangerővel, akkor nem volt fasza gyerek...

– És?

– Mit és? Ki kellett mennem a színpadról leállítani.

– Le se tudta állítani?

– Le tudta volna, ha ott lett volna. Elindította, oszt elment hugyozni, gondolta van három perce. Annácska majdnem sírt, pedig vagy háromszor próbált a Wagnerra is dúdolni, de nem passzolt. Mire Jencike: bocss, a kis Tibike összekeverte a kazettákat a kocsiban. Mi a tökömnek adod oda a gyerekeknek játszani? Hát mi a faszomat adjak neki játszani? Na ennyiben maradtunk, Jencikét nem viszem, mert elbassza. Majd visszük Zorrót.

– Tudod, hogy már két éve nem volt velünk sehol?

– Tudom, de ő végszavakra, mit végszavakra, szótagokra meg mozdulatokra keveri a zenét technikai forgatókönyvből, bazmeg. Emlékszel az Elefántemberre a mártoni színházban? Igaz-e, hogy klappolt minden, akár a svájcióra?! Aszonták a mártoni szlovákok, hogy nem értettek a magyar szövegből egy megveszekedett kukkot se, de bomba hatásos volt. És amikor Zorró Pravoslav parancsára szétpakolta a hangfalakat a nézőtéren, akkor meg aszonták, hogy a pinkflód mehet a picsába. Én ugyan nem tudom, mi az a Pinkflód, de kurva komolyan és elismeréssel mondták!

– Oké, de Jencike meg lesz sértődve. Meg a melák Frédi felesége is.

– Fő, hogy Frédi örül, mint majom a farkának! Tíz nap az asszony nélkül! Ázsiában!

Ezeket követően a manager megorganizálta az utazást. Rendelt vala a szomszéd városból, Rimaszombatbul egy fentebb már emlegetett közlekedési eszközt, mellyet akkoriban busznak, vagyishát önjáró busznak: autóbusznak volt szokás nevezni a nép között. Igen ramaty állapotban leledzett, akárha egy néhai, Gallipoliban 21. octobris 1717-ben kelt levelet kellenék újra írnom, mellyben lehetetlen volt nem szólni a kocsiról, na meg a kivénhedett lovakrul. Abban sem hazudok, ha azt mondom, éppen ezen okból vala az busz olcsóbb a többinél. Aadtak vala hozzája két kocsist sofőröknek neveztetvén őket, akik majd az úton váltják egymást, nehogy az ménkű nagy elfáradás esetén elszundítsanak, hiszen az önjáró busz nem olly módon önjáró, mint a ló, irányítás nélkül sebesen lemegyen az árokba... Ponzorokat es talált vala a manager, akik a productio financiális situatioját hivatottak feljavítani, pedig meg kell hagyni, olyanokból, akik akkoron szlovákiai magyar teátrumnak törökországi vendégszereplésre pénzt adának, nem igen sok járt-kelt az földkerekség politicé hullámzó levegőege alatt.

– Oké, vállalom a hangtechnikát, de feltételeim vannak. Nincs utolsó

pillanatban változtatgatás, szólj Pravoslavnak, ne találgasson, mert ami a szövegeknyvemben lesz bejegyezve, aszerint keverek. Mikrofonozni is kell?

– Nem Zorró, csak a zenei betéteket kell kezelni, de azokat pontosan időre, utasítás szerint.

– Oké, holnapra leadom a ridert.

– Mit?

– Összeírom, mire lesz szükség. Vagy a saját cuccomat vigyem?

– Dehogy, a buszba csak a lejátsszók férnek be, mindent ott biztosítanak.

– Na, annál inkább összeírom, továbbítsd a szervezőknek. Nehogy ott nekem valami két hifi hangfallal szúrják ki a szemem! Mekkora lesz a terem?

– Még nem tudom, azt írták, kicsit nagyobb.

– Minél nagyobb?

– Minél, minél, a tökömnél, bazmeg! Tudod, hogy úgyis abban játszunk, ami lesz, mit szivatsz?!

– Csak fel akarok készülni. És előre szólok, rajtam kívül a hangcucchoz nem nyúl senki. Ne segítetek kábelt tekerni, mert múltkor se győztem utolsó percben a forrasztást. Én kezelek mindent, csak egy tolmácsot adjatok mellém, amíg be nem lövöm a cuccot!

És még egy istentelen problema adódott. Akkoron éppenséggel nem lehetett csak úgy utazgatni a kontinensen. Az útipasszusok mellé szerezni kellett mindenki számára egy vízumot es, hogy az Jugoszlávián által lehessen buszolni. Édes Néném, ha el lehetne azt mesélni, miképpen lett ez a Jugoszlávia, illetve későbbet annak maradéki, akkor bizony elmesélném, de az historia olyan gyorsan és kíméletlen irrationalitással gyúrta vala meg és szét az államnak e formáját, hogy aztat talán még a benne lakók sem méltóztattak teljes mértékben felfogni mostanságig sem. Nem untatlak hát vele, elég legyen annyi, hogy a vízumért a consulatusra, Posenba kellett felküldeni valakit, de azt utolsó utáni szempillanatban. Ottan derüle ki aztán, hogy heába vivé Pravoslav, ki a majoritás szlovák, korábban és később es szájalmas rebellitasbul suttyomban totnak nevezett nemzethez tartozott vala, mind az összes utipasszus magával, nem úgy van az, hogy csak úgy ukmukfuk beléstemplizendik a kívánt dolgot. Főleg nem azonnali megvárásra. Előbb ki kellett tölteni egy csomó papirust mindegyik persona részire. Le es ült az director az gádorfolyosó naposabb szegletében, előkapta pennáját és minutákkal az cancellária aznapi bészaratása előtt nekifogott erősen az administrationak.

Kinek-kinek personális informatioi mellé még olyan dolgok es szükségeltettek, melly dolgok tudására aligha készülhetett vala fel directorunk. Szempillája rebbenése nélkül rötta viszont az betűköt az undormányos papirusokra. Az hivatalnok, melly fölötte állott, dülleszté es a szemgolyóbisait meglepődöttségítől, midőn látá, Pravoslav meg sem állott az betűvetésben gondoskodás céljából. Csak írta, írta, írta mindenüknek az apja, anyja nevét, világra jövetelének dátumát, helyét, nyavolyáit, előéletét,

szóval, amit kellett. Mondá es néki kaján mosolyval az orcáján a kancellária embere:

– Uram, azt gondoltuk, emiatt haza kell utaznia, s a kitöltött lapokkal tér majd vissza.

– Arra most nincs idő, holnap már indulnunk kell, nem sejtettük, hogy az ügyintézés Önöknél... Hm... Nem éppen a leggyorsabb...

– Nálunk az ügyintézés a lehető leggyorsabb, uram! Ön nagyon okos és fölöttébb tájékozott személy lehet, ha tizenkilenc fő összes személyes adatát fejből, hiba nélkül képes betölteni az űrlapokba csak így, a folyosó ablakpárkányán.

– Köszönöm. Igen, az vagyok. Ezért küldtek engem.

Éjszakára vissza es tért Pravoslav Poson városából a passusokba stemplizett vízumokkal. Ténylegesen ügyes volt. És vakmerő es, hiszen az effajta hamisítást a paragraffusok szigorúan büntették, már ha valamely szemfüles téntanyaló bizonyítani vélné.

De az passusokkal más veszedelem es járt. Már mikoron a társaság richtig volt a felszálláshoz (az önjáró buszra), a férfi főszereplő azonmód istentelen és hangos káromlásokba bocsátkozott. Bépillantván passusába tört reá a fészkes fekete fene. Látá ő, az passus aznap jár le, s már megújítani nincs ideje, mivelhogy akkoron szombat napon nemcsak Izráel népe, hanem már az kommunisták (őket végképp el nem tudom magyarázni, Néném, mivelhogy nincs abban ratio, vedd őket, mintha időkben elhúzódo tatárjárás lenne) sem munkálkodának vala.

Ezen hír hallatára a többiekre es reátört az ideggörcs (nyolcvanezer koronába lesz a busz), és csatlakozának a káromlásokhoz, sokat emlegetvén az férfi főszereplő édesanyjának és édesapjának ilyen-olyan, választékos epitetonokkal festett nemző orgánumait, valamint azonmód ötletből vázolták az illető megöletésének sokféle hirtelen metódusait es.

– Mindegy bazmeg, akkor is megyünk! Várnak, minden le van zsírozva, előlegezve, pénz bele van nyomva, idő rászánva, visszacsinalni nem lehet semmit, megyünk oszt kész, dopiccsi! – utóbbi az néha tot, ekkoron már szlovák néptül átvett szitok, Néném, csak hogy tudjad.

– És ki fog játszani helyette?

– Mit tudom én, majd útközben eldöntjük!

– Én vagyok a rendező, majd én megmondom. Kinek nincs közös jelenete ezzel a mamlással? Ricsinek? Oké, alkatilag is... Jó lesz.

– Pravoslav, ne cseszél már, nem tudom a szöveget!

– Olyan kurva messzire megyünk, hogy kétszer is megtanulod! Különben meg majd kicsit lerövidítem, a törökök úgyse fogják érteni. Meghagyjuk a látványelemeket, a verést, bilincseléseket, kínzást, miegymást, a duma meg mindegy, mondasz, ami eszedbe jut, oszt kész. A lényeg, hogy átéléssel!!! Kicsit átrendezzük a darabot útközben, megoldjuk, csináltam már ilyesmit.

– Na akkor én nem megyek – vágta le szenvedélyesen az föld porába pakkját Zorró. – Ha átrendezitek, akkor én leszek a hülye, hogy nem fog

semmi stimmelni. Minden sorrendben van felvéve, a zene fele még kazettáról megy, hogy a faszba fogom a helyükre tekergetni, amikor azon a szar deken sem fordulatszámiláló, sem időmérő nincs, ráadásra két zene között néhol csak másodperceim vannak! Sőt, van két fadem is...

– A'me'má' mi?

– Amikor egymásba úsztatod, egyik halkul, másik erősödik. Ezt nem lehet! Világfesztiválon!

– Lófaszt nem lehet, megoldod, rakjátok fel a pukkancsot a buszra, és menjünk már!

Hát ilyenképpen történt vala az nevezetes elindulás. A teátrum szitkozódott, az otthon maradt kísérők, főleg kisgyerekes asszonyok meg rítottak. Az immáron néhai férfi főszereplő pedig leült az mocskos, macskaköves járdára, elővett egy aprócska szelencét, abból némi kicsi felszerelést, s alig néhány minuta alatt karjába döfött túvel bóbiskolt az földön terülvén, akárha lenne elégedett csecsszopó, még a nyála es kicsordult labiáinak szegletiben az hernyónak nevezetett materiátul.

Eközben a rívó kisgyerekes asszonynépségek csókkal orcáján és utódjuk homlokán azon imádkozának, hogy csak épségben meg- és majdan hazaérkezzenek hites uraik abból a nagy távolságbul, mellyben egynehány napot az teátrummal eltölteni menének. Csupán csak sejtéseik voltak arra nézvést, hogy az hites urak és az teátrum hölgyei reggeli indulásuk meg az estvéli pihenő között mekkora mértékű ivászat következtében veszíték el józan és maradék eszöket es az climatisálatlan busz rekkenő nyárideji forróságában elfogyasztott söröknek, boroknak, de legeslegfőképpen gyűlömcspárlatoknak köszönhetően.

– Nem lehet veletek bírni, ha isztok!

– Akkor se, ha nem iszunk!

– Különben is mindent be kell flatykolni, mert az ázsiai határon nem engedik át a szeszt!

– Debiiii! Milyen ázsiai határoooooon?!

– Hát nem Ázsiába megyünk?

– Kérdezd Jumurdzsáktól!

– Na szálljatok szépen fel vissza a buszra, már mindent lehugyoztatok, amit csak lehetett!

– Baszki, nincs hová beszállni! Hátn ledőlt a díszlet.

– '...csába... a torony...

Az önjáró busz hátsó ülésein helyezték el az kulissa legnagyobb, ám kisebb részekre szerelt artefactumát, a székekből eszkábált toronyt. Sok cancelláriákban látható, hivatalnokok lapos ülepe alatt fényesre kopott székét csavaroztanak össze torony gyanánt, melly az égbe meredevén symbolicus toronyt mutat a színen. Eztet három részbe szedének, hogy üggyel és bajjal a busz hátuljába taszigálhassák az többi kulissával s kellékel egyetemben. Csakhogy az ördögűző rázkódás – a rengetés, hánkodás a főt elbódítja, a gyomrot es felkeveri – úgy megigazgatá a széktoronyt, hogy az bízvást az

Úr kegyelmében nem átalott előre huppanni, s kellett ezért aztat tizennyolc pityókás (csorgóra állt a sipkájok, midőn az szemök bépókhálósodott), egy abstinens és két sofőr personának eredeti siuatiojába visszatuszakolnya, légyen már hova ülniök. Édes Néném, ha kéd azt láthatta volna, nagyobb productio volt az a tuszakolás, mintha az világfesztivál minden előadását egybejátctták volna! Mire ki-ki helyére kecmergendett, el es nyomta az szesz meg a fáradás izgalma, s nyájas álmok lengték bé elméjük épen maradott componensit.

De már az lassacsckán lopózó hajnal hangosnak hallott hasadása es széjjel óhajtotta szakítani lekváros fejüket az Dardanellák szelében. S ahogyan az napocska fölfelé hágott az ég boltozatján szétmálló felhőcskék tetejibe, úgy emelkedett gyomra, főfájdalma, na meg teljes szenvedése az társulatnak, még azoknak es, akik pediglen tartózkodtak a szeszek mérhetetlen fogyasztásatul, torokbántó óbégatástul és egymás, illetőleg mások tréfából való piszkurálásatul. Régen elhagyák már az tengeri levegő hisítő emlékét es, beértenek az ásiái sivatagosba, hol csak csenevész cserjék, valamint aszott, gyér fűcsomócskák barnállottak a homok meg a kövek köziben. Délutánra már egyre szűkebb utakon haladtanak, s a semmiben megjelentek az első, lassan ténfergő tevék. De már akkor meg kellett állani hólyagürítés céljából. S az önjáró busznak es megint kellett valami bűzös folyadékot önteni a garatjába. Leszökdécseltek hát teátristáink azonmód, ahogyan voltak, ingetlenül, egy szál gatyában, s végezték a busz árnyékában a dolgokat, férfinépség az egyik oldalon, fehérszeműek a másikon. (Nem es tudta vala az kocsis, mellyik visszafelé pillantó tükörbe merjen vala belémeredni, hogy annak látványa kocsiszkodásra alkalmatlanná ne tegye szegény fejit.) Hej, de a falu végérül igen nagy óbégatás hallott ekkor, futottak az tevék, eldobálták kapáikat az török asszonyóságok, felkapták kendőiket arcukra, siettek házok fedezékibe, ahová férjuruk küldte volt őket erőteljes üvöltésvel. Hát nem tudták a felvidékiek a módit, az illemet, hogy török földön nem szép dolog, sőt tiszteletlenség félmeztelenül, gatyában, szőrös, izzadt felsőtesttel pisálni az falu végen. Jó tanulságnak bizonyult eme epizód, ám a helyet igen sietve hagyták el, biztos, ami biztos alapon. Pedig hát egynehány óra múlva be szerettek volna élő embert látni! Mert elhagyák a falvakat, a mellettök zöldellő rizsföldeket, mellyeknek minden porcikája megműveltetett. De már azt meg kell hagyni, hogy igen példásan műveltetett, még a sarkok es, kézi erővel, ahol a gazdálkodó számszergépek meg nem fordulhattak vala, a mezsgyéken es, a kanyarokban es, dombon meg laponon, mindenütt. Ahol egy tő rizs elfért, oda egyet ültetének az törökök, nem herdálják az termőtalajnak tevetrágyás kincsét. Eztet akár meg es lehetne tőlük tanulnunk, de gyanítom, majd csupán akkoron teszünk így, ha már gyomrunk korogni fog ez nyomorú't végeken. Sötétedés után rettegés fogta el kalandozó embereinket, merthogy eltűnt megbágyadott tekintetük elől az láthatár. Törökthonban a sötét, az olyan, de olyan sötét, akárha a pokolban a fekete ördög sötét testét visszaverné a befelé fordított tükör! Annyira messze állanak már ottan az falvak egymástól,

hogy két órát es kellett haladni az önjáróval, hogy a busz lámpáin kívül másfajta forrását vegyék észre az reményeket keltő fénynek. Falu, város, tanya se közel, se távolban. Semmi, csak az őszinte sivatag: a semmi. Nem egyszer hitték vala, hogy elvesztek, soha sehová el nem érkezének, a gyengébb idegzetű néberek még imádkoztak es, nehogy már a semmi közepén pusztuljanak, ha a nafta nevű szörnyűséges lötyt elfogyatkozna az üzemanyagtartály vastag beleibül.

– Bazmeg, Pancsó, hova a bús pinába hoztál te bennünket?! Hol látsz te itt Színházi Világfesztivált?!

Imígyen kérdezték a managert a dolgok actualis állásáról.

– Nyugi gyerekek, odaérünk épségben, a sofőrök tudják, mit csinálnak.

Mire a kocsisok összveszorított szájjal összvenéztnek, oszt hajtának tovább, nehogy valaki arcukról emotiokat olvasni szándékozzék.

– Odaérünk rendben, képviseljük Szlovákiát is meg a magyarságot is, megnézünk pár szép helyet, pár jó előadást, aztán szépen hazakocsikázunk.

– És megtámadnak a beduinok?

– Á, a beduinok a Szaharában vannak és különben is, ha valami, eladjuk nekik Vicát három tevéért, azokon hazatevegelünk.

– A saját feleségedet áruld, jó?! – így Vica.

– Hogy árulná, ha nem is hozta?

– Úgyse kapna érte semmit. Talán egy sánta kecskét, de nem tevét. Pancsó, kell-e az asszony helyett sánta kecske?

Pancsó az ülésorok között állva-ringatózva elmosolyintotta magát, tenyerével megtörölte tuskére nyírott haját, majd egy ülés alá behajolva és felegyenesedve megjelent kezében egy kicsinykő flaska, abba belékortyolt. Rárontottak, leteperték, flaskáját ordítván kiflatykolták vala. Így tellett az éjszaka, hogy ne féljenek.

Reggeltájt egy pálmatoros úton behajtottak Denizli városába.

– Bazmeg, akár München, csak pálmákkal! Látod, azokat a Merciket, meg az épületeket?! '...csába, ilyen ez az Ázsia, falun középkor, csador, tevék, Ricsi elől menekülő spinék, a városban meg a modernitás: üveg, vasbeton, ultrahiper minden!

– Na, ide eltaláltunk, de itt most hová? – kértek a sofőr kocsisok fáradt ájultukban megállván.

Azonmód előttük termett két uniformisba öltöztetett férfiú, s rövid tájékoztatás után elvezették az buszt a szín helyre. Ottan leugrottanak, elköszöntek, eltűntek, akár honoráriom a póstahivatalban (na az még egy undormányos feltaláció, az a póstahivatal, Néném).

– Sanata evet! Sanata evet! – imígy az üdvözlét az érkezőknek. Egy csúnya, tarkopasz emberke meg egy gyönyörűséges, mesebeli keleti királykisasszony fogott kezét mindannyiukkal. Kaptak vala ajándékul egy-egy feliratos pólót, az amollyan gombolhatatlan ingféle, s meginvitálták őket szállásra. Az tarfejű elment, de az úrhölgy felszállott az önjáróra, elárulta nevét, s hogy teheráni születésű vala, s ánglusul tomácsolta Etelének, ki a társulat ánglus tudója

volt, a situatiót.

- Pamukkale!
- What?
- Pamukkale!
- Oké, királykisasszony, ha te monddod...

Útközben a keleti úrhölgy egy nagy, szürke betonépítménynél leállította a kocsisokat. Itt fogyaszthatták el ebédjüköt. Az építmény ugyanis egy pamutzövő és ruhakészítő hely volt, és ponzor textilgyárnak hívták. Beállíták az törökök a teátrum tagságát egy kígyózó sorba, amelyben az szemérmes török fehérnép kígyózandott azonosra szabott, varrott ruhákban és megérthetetlen módon: tökfödőkben. Összekuncogtanak gyakorta, midőn felmérték az vendégsereget. Mikoron aztán a színi bandériom tálcákkal a keziben egy ablakhoz érkezendett, azon kiadtak nékik két-két tányért. Hosszú asztalok mellett álló kemény lapú lócákra telepedtek.

- Baszkikám, ilyen finom lecsós csirkepaprikást még nem ettem!
- Csodálkozol? Ha egyszer kit vettél feleségül...
- Ki, kit... Legközelebb elveszem anyádat, ha piszkálsz.
- Mégcsak az kellene, hogy nálam fiatalabb mostohaapám legyen...

Citromlében mosdaták meg velök kezüket az törökök egy kis tálkában kifelé mentükben. Mi tagadás, az társulat mételyes emberszagán nem segített sokat e cselekedet. Három nap intensive verejtékezés le nem tagadható szappanyos dézsa nélkül...

- Pamukkale!
- What?
- Pamukkale!
- Oké, királykisasszony, ha te monddod...

Ismételődött meg előbbi dialogusuk. Eztán a sok magyar lebotladozott egy szállásadó helyiség előtt az önjáró lépcsőjén, s leborult az Úr teremtő ereje elibe. Megpillanták ugyanis az nagy, bodros szélű hegyet, melyet a lecsorgó forró víz meszelt és kövezett vala tetőtől a talpáig hófehérre. De nem ám csak kövezett, hanem épített es, mert bizony az hegy merő lépcső volt az égig, s egy-egy fok egy-egy hatalmas kádat tett ki, melyből a párolgó víz a karimán általömlve megtölté az alant fekvő következő kádat. Túristák nevezetű embercsoportok élvezkedtenek az meleg vízben, akárha az mennyország poklának gőzölgő katlanjaiban főzödnének boldogságra.

– Aztakurva... – értékelték őszinte örömmel telvén az situatiót messzire büzlő színművészeink.

– Hát ezt nem hiszem el – ismételték mindannyian, akárha ama későbbi televíziós séria alakjai, függetlenül attól, milyen szerepbeli functiot kaptak vala az dilleltant forgatókönyvírótól, mintha csakes dirrecte összekavarták volna identitasukat, nyelvi stylusukat, gondolkodásuk kisszerű megnyilvánulásit, valamint kevéske szóbeli kincsököt. De Néném, tartozom még néked avval, hogy elmagarázzam, mit jelent a televíziós séria. Bocsásd meg nékem, ha ebbéli tevékenységemben kudarcot vallanék,

mert igencsak nehéz e lecke. Az televíziós készülék egy varázsdoboz. Arra vagyon képessége, hogy az nyomorút életből vett jelenségeket technikai apparátus segítségével örökre rögzítse, majd pedig ismételtelen elő adja. Akárha téatrum volna, csakhogy belezárták a scatulyába, mellynek méretét amollyan izgó-mózgó festmény gyanánt felveszi. S ezt a rögzített valóságot csudálatos módon hosszú esztendő múltával es tudja vala reproducálni. Anélkül, hogy a színjátszók csöppnyit es öregedének vala. Éppencsak úgy, ahogyan az volt. Annak idején. Nagy fokozatú pontossággal. A personák, akik az ilyen, úgy elnevezett műsorokat készítik, képesek valának arra, hogy nem csupán csak az valóságos realitást rögzítsék masináikkal, hanem arra es, hogy téatrumszerűen megrendezzék jeleneteiket, akárha a valóságot magát, s azt olly metodusokkal presentálják, emberi elme ki nem tapinthatja, igazat lát-é a szem, hall-é a fül. S az ilyen műsorokból össze-összeveraknak sokakat egymást követő rendben, abból formálódik ki az séria. Aztat nézve szórakozik mostanság a nép, vagyishát a zemberek (mai módi szerint mondván), az kiknek otthonában egyes esetekben több készülék es találatik, ménkü sok vagyont emésztve fel annak megvásárlásakor, s aztán es.

No, elég abbul annyi, ámuló társulásunk elszállásolta magát, majd belévet megfáradt testét mindenik az fehérlőn messzi távolba világító hegy gőzös vizibe: Pamukkale!

Másnapon a várossal ismerkedének. Lévén az török arany na meg a farmernadrág – ami ollyan újvilágbéli találmány a ruházatban – olcsó, a téatrum sok, nehezen schpórolt pénzeket költött ilyesmire. Csak a melegét viselte mindenki szenvedésekkel telve. A fehérlő félt megvalni felsőruhájától, amint az rövidebb szabású, vagy könnyedén fellengő szoknyák viseletét es kerülte vala, hiszen a bajszos, török férfie emberek nem győzték szemüket török kocványokon külön-külön es meresztgetni az sok szép magyar lánykára. Vicára, a legérettebbnek mondható asszonyra valóban akadt vevő. Három tevét (devét törökül, szóval megértették egymást) kínált cserébe érte, de magyar legényink nem adták vala. Mondván: egyrészt többet es megér Vicájok, másrészt otthon három tevét élve nem tudának elosztani, lévén páratlanul volnának, s a téatrum férfijainak száma páros. Igazság ugyan, hogy egyikük már régen szerette volna saját nejit lecserélni valamiféle asszonyságtul jobb alkalmatosságra, s meglehetőst hasznosnak találtatott általa az egyik felkínált gyönyörőségesen mosolygó deve... Meg aztán az török ember Vica tizenhetedik esztendejében járó lányát es szerette volna, na de csak ráadásként, ingyért. Szó sem lehetett így boltolásrul, ha egyszer spuculatioval komolytalankodának ezek a törökök... Ijnyje, na!

Az nagy melegtül kiégett vala az magyar komédiások magát sosem röstellő agya, kénytelenek valának vendégfogadót keresni Denizli városában, mellyben ugyan éledégt vagy négy-ötszáz ezernyi lélek, de hitök szerint szeszes italt csupán alig-alig fogyasztott közülök egynehány, így korcsma nem akadt minden sarkon. Amidőn aztán már minden sarkon álltanak, jártanak, s keresgéltenek, Etele elrúgott vala egy követ, s amerre gurult, arra

mentenek tovább, míg egy igazi törökmoszlim korcsmára nem akadnak vala. Na ottan letevék farizmaikat pihenni. Etele, ki a társulat ánglus tudója volt, kérdezett a sörital felől. Efes. Efes Pilsener. Illyen söritalt mérték bádog dobozokba zárva. Ricsi, ki legbátrabbnak bizonyult, leöntötte torkán a nedűt, hangos böfögésben tört ki, akárha az idős ártány puffasztó tököt fal, majd pediglen jóvá hagyásképpen bólintott. Akkoron a többiek es hirtelen belédöntötték az kesernyés komlólöttyöt az végéremehetetlen gígájukba. Kértek még. És még. És még. A korcsmáros nem győzte csudálni, hogy a magyarok, az fehérség nem különben, mennyit képesek meginnya az Efesből. Midőn aztán Ricsi kifaggatta az áráról, s megállapította, hogy igen-igen nem derága (vót az még akkoron!), veszett ivászat kezdődött az törökmoszlim korcsma gyomrában, millyet még ahelyütt senki sem látott. Jöttek es a bámészködő népek meglesni, mi módon flatykolják az temérdek jegesre hűtött nedűt magyar asszonyaink s lányaink, s mi módon tűnik el bennök annyi lé két fertály óra alatt, amennyi a török férfiemberben esztendő alatt sem bír lecsurgani. A korcsmáros a hatalmas fogyasztás öröme mogyorókat, meg mindenféle apró sózott falatkákat rakodott a hosszú asztalra ingyért, csakhogy felhalmozódott italkészletétől az magyar sereg jókedvűen megszabadítsa. Imígyen vált a hazai teátrum társulat az török korcsmák ökonómiai felszabadítójává egynehány ott töltött napokra.

Heon egy dologval nem tudott az magyar kibékülni Denizliben, sem Pamukkaléban. A faiansba pottyantó árnyékszék hiányával. Mert biza, nem volt a töröknek általában ánglus árnyékszéke, hanem volt neki a kicsi szobácskában egy lyuka a padlóban, afőlé guggolódva kellett pottyantani. Eközben persze a meg nem szokott póz miatt a letolt pantallók (törökül es pantallónnak mondották, tessék elképzelni) bele-belelőgtanak az puhulódo dolgokba a padlólyuk környékén. De ami legnagyobb kényelmetlenséget okozott: nem találtak semmiféle törlő alkalmatosságot a kicsi szobácskában, csupáncsak egy falból kiálló csövecskét, mellyből az emberfia valagára a forróságban es nagyon hideg víz frecskolt, avval kellett öblíteni, s ujjal segédkezni eme kényes művelethez. S akadt olyan kicsi szobácska es, jelesül éppenséggel az teátrumnak szánt építmény szürke, belső kerengőjén, mellyben hiányzott vala az megváltó csövecske. Ottan a padlókővezeten állott egy kéticcses vizes edényke a tisztálkodáshoz.

– Nohogybazdmega Mercédesedet, Musztafa, ha klotyópapírt nem tartasz! – formálódott az általános vélekedés e messzi tájék pottyantási szokásairul.

Viszont a tea (törökök nyelvin es tea, bizony mondom, rokonságnak kell lennie e két natio között), az valami fennséges. Még fennségesebb az Efesnél es. Reggelente az früstöck mellé török kávé kapott társulatunk.

– Ki a nyehera nevezte el a török kávé a törökökről? Ez ihatatlan! Életemben nem ittam rosszabbat. Ennél még Pancsó felesége is jobbat főz, pedig ő aztán csak az előszoba felsöpört mocskából kotyvasztja...

– Beverem a pofádat, oszt játszhatod holnap fogatlanul, zöldes lila

monoklival a börtöntölteléket... Autentikusabb leszel, mint így, frissen borotválkozva...

– Majd isztok a városban sört.

– Nem isznak, elő kell készíteni a termet. A munkaterv szerint tízkor vesszük át. Este előadás, már ne igyatok! Észnél kell lenni!

– Milyen észről karatyolsz? Hát észnél van, aki a mai időkben másodállás helyett színjátszik? És elmászik Ázsiába megfőni a buszban?! Meg milyen munkatervről, elvtárskoma? Idehozol, bazmeg, ahol klotyópapír nélkül fosunk narancssárgát az Efestől, ahol nem sikerült eladni Vicát, mert sóher vót a Musztafa, ahol a vidéki némberek félnek, ha lehugyozzuk a faluvéget, de ahol kézen fogva, összeborulva járnak a férfiak a város főutcáján, a romantikusan giccses pálmásor alatt... És te beszélsz észről?! A Jencikének is több esze van, dopicsi!

– Jó, akkor majd iszunk teát a városban.

Denizli utcáin hat-nyolc esztendő betöltő rakoncátlan suhancok settenkedtenek. Vézna kezükben ezüstösen csillogó tálca, azon számtalan üvegpohárkában négyujnyi tea. Minden pohárka tetején kicsinykó fedőcske, annak tetejibe meg egy kis fehér kocka édesítés gyanánt. Addig-addig szaladgáltak a surmó pulyák az emberek lába alatt, amíg azok nem vásárltak tőlük teát. Amint valamely ismeretlen megvett egy pohárka iszonytatóan forró italt a tikkasztó nyári nap égető sugára alatt, azonmód eltűnt az árus legényke a hömpölygő népség közepette, bármennyire es tapadtanak reá bámuló szemek. Csakes dicsérhető egyébíránt a tea kvalitása. Komédiásaink hirtelen megfejtették vala a titkát es. Organizmusuk nem termelt több hőséget testökben, mint midőn jeges sörökvel hűtötték magukat. Mindahányan forróságos teát ittanak, azonmód elfelejtettek izzadni a napon, s szomjuk es elmúlándott hosszú időkre.

– Cseszd meg, azért nagyon fasza cucc ez a tea! – sommázták véleményüket többen. – De hova a túróba lett a kiscsávó a tálcával? Micsináljak most a pohárral? – s azon minutában bukkant es elő a török purdé, akárha messiás a mysticus ködből, s lábát nyakába akasztva iszkolt ördögi irammal pohárkájáért. Aközben pediglen egyetlen másiktól sem hullott vala egyetlen csöppecske tea sem az utca fényes márványkövezetére...

Az teátrum építményének gyomra akkora vala, amekkorát Európában a komédiások nem láttak még. Azazhogy láttak, de aztat más funkcionára használták: sportsarnoknak. Abban különféle bolond szokások szerint mozgóversenyeket rendeztek, melyek a nép testi egészségét valának hivatottak megőrzeni, s a tisztelt közönségnek szórakoztatást nyújtani, mivelhogy állítólag igen szemrevalóak eme versenyek. Régi görög olimpiák mintájára mozogtak az sportsarnokokban a népek, persze illedelmesen, ruhába öltöztetvén, nem pediglen antik görög módra, mikoron még büszkélkedő szemérmöket sem takarák el az szégyentelen férfiak. Általtekintette a teátrumi társulat az belső teret, s indula az törökmoszlim korcsmába megtárgyalni teendőit estvéli productiojukhoz. Kifele tartván

találkoznak az ebéd előtti productio éppenséggel befelé tartó közönségivel: háromszor ezer azonosra szabott és varrott picike ruha szaladott be kézenfogva és törökül kiabálva. Az nagy atatürk egységesre varrott gyermeki serege érkezett színi előadásra az oskolából.

– Hát baszkikám, középkor, nyugati civilizáció, kommunista uniformizáció, minden van itt. Rendőrtől rendőrig ellátsz, a legelőkelőbb áruházban úgy alkudhatsz a ruhára, mint mifelénk piacon a tyúkra, akármelyik boltban leültetnek, jeges vízzel, teával kínálnak, ha nem veszel semmit, akkor is ötször meghajolnak előtted, amikor kimész. Úgy kezelik a vendéget, mint pornósztrár a hímes tojást, panaszkod nem lehet, de logikát ne keress – imígyen szóla Gábriel, a komédiás, kinek szavára mindenki figyelt.

– Tegnap – emígy Pravoslav, ki a majoritás szlovák natiohoz tartozott vala –, amíg ti vedeltetek, meg Ricsi a királykisasszonyt bolondította volna, de valahogy nem boldogult vele úgy, mint otthon szokott a viszkető csajokkal, elbeszélgettem a szállodatulajjal.

– Azzal a kómás csávóval?

– Ja, azzal.

– Oszt mitó' kómás mindig?

– A munkaidejétől. Utánunk fekszik, hajnali fél négykor még takarítja a mocskunkat a teraszon, de reggel fél ötkor már veszi át az árut a konyhára. Egész nap melózik hetente hatszor. Te is kómás lennél a helyében... Pálinka nélkül! De azt akarom kinyögni, hogy dumálgattunk németül, s rákérdeztem a kurdokra meg a görögökre. Hát az az aranyos, mindig mosolygó, hajbókoló emberke olyan komoly lett, mint Ellácska, amikor rátapostál a szoknyája szélére, s a következő táncfordulatnál úgy maradt a nyílt színen egy szál tangában, amiből hátul kilógott a gyűrött pinavattája. Ráadásul a kómúves inasok iskolai előadásán...

– Oszt?

– Oszt sikitott.

– Nem Ellácska, hanem a zombi...

– Nagyon halkan jelentette ki, de nagyon határozottan: Törökországban nincsenek se kurdok, se görögök. Ennyi. Ne is hozzátok szóba nekik, nem érdemes. Totál tabu a téma. Kinyalják a seggedet is, ha akarod, mert vendég vagy, de a gondoljaikról nem dumálnak.

– Vagy nem kezelik gondként... No kurd, no problem...

– Persze, meg no Hierapolisz a hegy mögött. Vagy azt is a losonci párttitkár építette kommunista szombaton? Anatóliában nincs görög?

– Semmi görögkérdés, semmi no problem – mondotta Pancso – láttátok a színpadot? Azzal törődjete! Ez nem színházterem, hanem óriásmozi.

– Talán küklopszoknak építették!

– A küklopszok is görögök?!

– ...a vásznat kerekeken hátra lehet tolni, de se kötélhágcsók, se színpadi bejárat. Ha kijössz a hevenyésztett és koedukált – jó lesz, csajok, ugye! – öltözőből, tíz métert gyalogolsz a közönség mellett, hogy a színpad szélén

felmehe a nyikorgó lépcsőn a placra... Baszki, mi lesz itt?!

– Az semmi, de nincsenek pontfények előlről. Csak a színpad fölött van három fehér halogén.

– A függöny mögött?

– Milyen függöny? Nincs semmiféle függöny! Se görög, se kurd, se függöny, se fénykeverő pult.

– No, akkor tutira örülhetek majd a hangosító motyónak. Érzem az efeses vizeletemen, hogy kapok egy rakás trágát... – summázott Zorró.– Még jó, hogy hoztatok pár reflektort. Bezzeg az én cájgom soha nem fér be sehova...

– Hiába hoztuk, nincs mire felakasztani!

– Hacsak nem a feleséged kékeres durmangó faszára, aki otthon marad...

Erre aztán Pravoslav, aki a majoritás szlovák natiohoz tartozott vala, ám a grupp csavaros elméjének számított, s még magyarul es tudott vicces lenni, elindula a technikai personának felkutatására. Talált es egy Musztafa nevezetűt, mivelhogy itten majdnem mindenkit Musztafának kereszteltek, azahogy nem kereszteltek vala. Elmagyarázta néki a tények állását. Etele, ki a társulat ánglus tudója volt, tolmácsolta nagy-nagy szorgalmatossággal Pravoslav kéréseit a Musztafának, ki azonban kukk nem sok, annyit sem fogott vala föl az cirádás monologbul. Dejszen csupán annyit tanulandott meg ánglusul, hogy no problem. Mikoron aztán az szépséges keleti királykisasszony es bevetette csudálatosan orientális bájait meg török-ánglus beszédjít, azonmód kitisztult a violaszín pára Musztafa gyöngyöző fejbül, s megígérte, megszerzi az kért száznyolcvan lábnyi forrasztott szemű vasláncot, ugyanannyi electoronyos derótot, negyven róf fekete vásznat es két dézsa százas szeget, mégpediglen akkorra, mikorra a nap legmelegebben pirítja a levegőég magasából az magyar kobakokat:

– No problem – ismételte.

Komédiásaink – mit tehettek volna másat – addig megtekintettek egy német teátrumi produktot, melly fölöttébb nem vala ínyök szerint, mivelhogy abban csupa csepűrágó ripacskodott olly módon, akárha a világ legentellektüellebb társulása lett volna vala. Az török publicum sem áradozott túlzottan hatalmas hévvel... A korcsmában eztán egzáment tett vala Ricsi új szerepe szavaibul, hogy tudja-é ökö. Mikoron tanulta, meg ne érdeklődjed tőlem, édes Néném, de tudta! Meg es ünneplették azonmód Efesek es teák combinatiojával. Az drága idő meg csak tellett, tellett, heába vonultak esméltelen soknehányszor fertály óránként a színi terembe meggyőződni, Musztafa vajon megszerzette-é vala a kéretett tárgyakat, Musztafa csupán boldogan elismételte: no problem, no problem.

Estvéledvén hat óra idejin az igénylés teljesítve lett. A komédiások akkortájt már erőteljes gyomori görcsökkel küzdöttek, hiszen csupáncsak két órájok maradott europai méret meg traditio szerint reconstruálni az hodályt.

– Musztafa, melyik itt a fázis? – interesszálta magát Gábriel, kinek szavára mindenki figyelt, midőn az podium hátsó falában vad állatpofaként tátongó lyukra, melynek becsületes neve electronyos szekrény vala, bökött hosszú, laposra kalapált végű számszerével, az csavarhúzóval. Musztafa mosolygott, kijelentette: no problem, s mend félelemtől mentesen százas vasszeggel jobbik kezében nekiállott önfeledett bájjal pöcögtetni az lyukból kikandikáló egyezerkettőszázharmincnégy derót, melyeknek árnyalata az égi szivárvány mind az egyezerkettőszázharmincnégy csudás színiben játszódott Gábriel komédiás magasztos öröme. Amellyik derót mágikusan felcikrázott, akárha kovakövel csépeltek volna, arra Musztafa reámutatott: fázis, no problem. Majd benyálazott mutató és hüvelyk ujjával az sekundum törött részinek ideje alatt összevecsévelte az derótok lógó, színpompás farkait.

– Gyere onnét odább, te, mert ha a csávó elkezd világítani és kezet fog veled, akkor belőled is diszkógömböt csinál...

Mialatt a többi persona es foglalatoskodott, szorgoskodott az produktio megágyazásán, a Processzor nevet viselő, számokhoz bölcsen konyító nyakigláb ember, kinek öltözéke öröktől úgy lógott rajt, mint ázott racka hasáru az paklincsos alfó'di iszap, ama ménkü hosszú lajtorjára hágott, mellytül ha az Úr egét nem es, de a terem boltozatját elérni reménylette. Húzta görbe derekára tekerve az nehéz láncot felfelé. Egyszeriben csak meglóduła a lánc súlyátul oldalvást, megkapaszkoda valamiféle kampóban az fal széliben, s keserves siránkozásnak adta vala bozontos fejit:

– Kapcsold ki, kapcsold ki, kapcsold ki...

– Miért?

– Kapcsold ki, kapcsold már ki...

– De miért?

– Mert ráz!

– Ja, oké, de melyiket?

– Talán azt az ajtó mellett...

– A piros vagy a kék?

– Kapcsold már ki, bazmeg, mind a kettőt! Nem mindegy, ha csak kettő van?!

S Vica lánykája, kinek haja csak szigorú szeménél vala feketébb, megnyomkodta a falon leledző tűzpiros és búzavirágkék contactust együvé fűző billentyűt. S a Processzor nevet viselő, számokhoz bölcsen konyító nyakigláb ember végre elengedte az falbul kandikáló, kissé füstölgő kampót, minek következtében oldalra fordúlva a pelenkáját vöröslő arcúval megtöltő csecsszopó boldogságos megkönnyebbülésivel alázuhan az színi verem tátongó mélyibe. Csakhogy azonmód egy másik férfiember, jelesül a kackiás bajszú Musztafa üvöltött föl, akár a pokolbul kiugró patás ördög, midőn fokhagymás levessel öntözik a kunkorodó szarvát. Mivelhogy ő meg éppenséggel egy másik vasdarabot igazgatott az hodály legvégiben, s annak billentyűje, az eleddig nem contactolt situatióban álló búzavirágkék billentyű

vala, melyet szem pillantás előtt Vica fekete lánykája nyomott vala bé.

– Majd én felrakom – fakadott ki lelkiből Ricsi, s máris kúszott fel a lajtórján megizzadott mezítelen, csupáncsak ritkásan szőrös felsőttestvel, cipekedvén láncval, szegvel, kalimpácsval. S már ütötte es béfelé a falba az hosszú vasszeget, akárha római katona két latrokon által a keresztfába.

– Nem megy bele, ne kínlódj, betonból van!

– Ejj, baszki, török beton ez, beleverem én a betonba is, ha felbaszódok – s láss csudát, Ricsi kalimpácsa alatt az török beton megadta vala magát s csak úgy nyelte a hosszú szegeket sorba, minek legtüzesebb, szenvedéllyel leginkább fűtött nézőközönségi éppenséggel az teátrum hölgy képviselői valának, kiknek ez időre teljességgel megállott, megmerevedett a munka a tenyerökben, s a csillogó könnyű cseppjei alélt szemök meg-megrengő sarkán.

Mire az komédiások traogediába hajlani mutatkozandó előkészítése meglett, felconstruálták az színre a széleket takaró portálvásznakat, a boltozatra kifeszítették vala azon láncokat és derótokat, melyekre honi reflektorikat, vagyishogy erős, színes fénnel vakító lampionjaikat akaszták, s fungálni látszottak a mindenféle masinák es, eljövö közibék az törökországi szlovák nagykövet, hogy látva lássa hazája szlovákjainak, kik éppenséggel tudtának kívül magyarok valának, ékes produktioját, s hogy reájok találá, így köszöne nékik:

– Dobrý deň prajem!

S mielőtt bárki es törgyilokként nekiszegezhetné kérdésit, melly szerint ki a ... csoda az úr, kit legrosszabbkor zavarkodván esz ide a fészkes, na meg a fekete fene, Pancsóka és Pravoslav átlátván az Damokles kardjának módjára megvillanó politikai maleur esetleges, de real veszélyit menté a situatiot, s izibe, még a sokak megszólalásának előtte bémutatá nékik hazájok követit.

– Úgy játszatok ma, hogy soha többé semmilyen pénzbeli dotációt nem kapunk az államtól, ha elbaltázzátok!

– Tudhatnááád, hogy mindíig a legjobbbat hoúúzzuk ki magunkbóóól – hangzék az improvizált függöny mögül. S eközben Liluka, ki Vica lyánya segédletével lett a társulat tagja, azon járatta agyának apró tekervényit, hogy bizony őbelőle es. Jelesül leggyakrabban Ricsi.

– A nagykövet úr arra gondolt, hogy na el nem utasítjátok, eljönne az előadás után a szállodánkba Pamukkaléra vagy -ba, s meghívna minket egy pohárka italra a teraszon, hogy illőképpen megköszönje az ország kulturális képviseletét!

– Természetesen elfogadjuk, nagykövet úr, megtiszteltetés számunkra.

– Viszonlátás.

– Ön tud magyarul?

– Csak kicsike, anyukám lenni régen magyar, negyvenöt és kivonatozas előtt, de most mar szlovák család, nem natyon emlékezni...

Ezen intermezzo utáni minutában folytatódtak a gondok.

– Plees, I need 12-channel mix, stereo power amp, two PA cabinets

on minimum 800 wats capacity and cables, plees, hogy verjem az orosz érettségimet a komcsi rendszer idegennyelv-oktatási koncepciójába, de tövig! Charasó? – nyögte vala magából kiszzenvedett ánglusul Zorró. Válaszul a mesebeli iráni királykisasszony megvonta vala kecses vállait, s a háromlábú asztalkán szétterülő alkalmatosságokra bökött:

– This is all, sorry.

– Édes csepp kis faszom, hogyan hangosítom én be ezt az abnormális csarnokot két darab ötvenes kontrollládával, mikor ide háromezer watt se volna sok? Még legalább negyven méter hangfalkábel is kéne.

– Akkor elveszik a teljesítmény...

– Milyen teljesítmény, te barom? Kaptam hozzájuk egy 70 wattos, négybemenetes, húzópotik nélküli NDK gyártmányú Regent erőlködőt, nem mehetek vele a színpad elé...

– Ne rinyálj, hoztunk pákát, tessék forrasztani, maradt még reflektorkábel.

– Az nem jó.

– A házasságom se jó, meg a te foglalkoztatási kilátásaid se, oszt mégis forog a Föld.

– De a házasságod visszhangja nem verődik vissza minden egyes betonfalról, s nem képez állóhullámgóccokat mindenütt!

– Honnan tudod, mi visszhangzik nálunk? – károgta Pancsó az echó ügyében, ám Zorró figyelmit akkoron már éppenséggel egy kicsinykő fekete gombocskának szentelvén próbálgatott vala összeilleszteni két össze nem illeszthető verzájmicsodát...

A Harold Pinter textusaiból dramaturgus által ollózkodott vegyes saláta productio Törökországban es „feltűnősen hatásosra” sikeredett. Az publicum csak ámult a fölöttébb szokatlan fénytechnikai kifejlet láttán, merően szokatlannak vette ki magát az fejük feletti, Pravoslavnak köszönhetően symbolikus értelemmel es felruházandott száznolcvan lábnyi forrasztott szemű vaslánc, melyeken a lámpások bépilácsolták vala az árnyékvilágot jelentő podium terét. Az productiobul ugyan ember fia nem értett egyetlen megveszekedett szót, egyetlen kalligráfiát sem, ám az felföldi magyarok, kik aznap este jelesül szlovák honukat representálták hála a kultuszminisztériom keservesen elnyert dotatiojának, valamint bizonyosságot kapott kvalitásuknak, játéjkukkal elolvastották a natiok közötti vaskapukot, eltépték az rozsdásodó nehéz béklyókat. Nagy atatürk tengernyi keleti serege bologatva, s felváltva tátott szájokval hátulra hőkölgetve, éppen megbontandott Efes-dobozok kesergő hangjakint fel-fel szisszenve gúvasztá szemit, akárha olyan emberfeletti hőst látna, ki tűzlopásért sziklához köttetvén, s máját karvalyok véres-cafatosra vájván es az emberek szabadságáru, testvériségéru álmodozna. Látnivaló vala az scénákbul, hogy az börtöncellában keserűen kinzatott, vasláncokkal veretett persona, a hazájokbul egy-egy kicsinykő batyuvál kiűzetett népek szomorúsága, az szegény, rongyos emberek elesettsége, a fények hunyorgása, félelmetes hangok – az 70 wattos,

négybemenetes, húzópotik nélküli Regent erőlködőnek hála es – nyomorút brummogása-recsegése mend arrul tanúskodik: nem megyen az világnak dolga helyes irányzatba soha, ma sem is megyen jófelé. Az visualisatio precisül fölfedte a törökmoszlim publicumnak az előadás értelmét az sok szép magyar szó – mind sok szép csicsergőn daloló anyamadár vagon az – jelentésinek interpretatioja hiányában es.

Egynehány baklövést ugyan elkövetett vala az teátrumi bandérium, dejszen az: no problem. Ricsi a verekedős scénában Pancsó által úgy találtatott véletlenül tarkón az világra szállóan vastag bikacsökkel, hogy csupáncsak erőteljes szédelgés közepette sikerült feltápászkodnia az világra szálló deszkákru. Liluka, ki Vica lyánya segédletével lett a társulat – sokak által szeretett és dédelgetett – tagja, háromszor mondotta ugyanazt a textust három különféle actornak, ám végül olybá tűnt az föl a publicum számára, mint komoly acent az komoly jelentésen.

Zorró lába alatt az electronyos elosztóba csatlakozó híján kackiás bajusz gyanánt belépödrött derótvégek hangosan zümmögve hányták az liliomszínű cikrákot az productio utolsó két fertály óráiban, ennek okán aztán el es szenesedett Zorró bocskorának széle, de se baj! Sose légyen nagyobb gond! No problem, kedves Néném.

Utolsó zenezámkor vastapsval, állva jutalmazta a moszlim népség az felföldi keresztény társulatot Ásia forróságos vidékin. Bólogatott, könnyezett az török, felszaladott a színre es gratulatiot osztani, kezét szorongatni, némelyek felkiáltottak ánglusul: Freedom! De menten körül es néztenek, nem bámul-e rájuk valahonnan valakicsoda. Zorrónak a végig mellette álló, meghatódottsága ellenében tiszta lélekkel küzdő electronyos Musztafa szorongatá meg mindkét kezit köszönetképpen, s eközben Zorró könnye es kiszökött szemibül. Egyfelül, mivel el vala érzékenyülve totalis mód felett, másfelől meg azon okbul es, merthogy Musztafa elfeledvén letenni izzadt tenyeriben szorongatott maradék láncdarabot azzal egymásnak feszíté Zorró két körömágyát, mi léssen emberfelett fájdalmas dolog, majdnem hogy annyira, amennyire az üzetett nép fájlalhatta sorsát Pinter textusa szerint.

– Sorry – ígygen Musztafa.

– No problem, baszkikám – rítta Zorró őszintén megbocsátó mosolyval sápatag ábrázatján.

Szállásukra visszaérkezvén már olyan adag adrenalin halmozandott föl az társulat ereiben, kénytelenek valának levezetni aztat. Útipassusaikat zsebeikből kiürítvén azonmód ugráltak bé vala – az megfontolt, Processzor nevet viselő, számokhoz bölcsen konyító nyakigláb ember, Pravoslav, ki úszni nem tudott vala, na meg a hajviseletét óvó Vica kivételével – ruhástul az vendégfogadó előtt terülő vízmedencébe, amint az önjáró buszból kilábalva talpukval e poros ország talaját először es érinték. Lehült fejjel aztán, lucskos gúnyáikat rángatva le magukról az úsztató szélín, megpillanták az mennydörgőn kacagó ankarai szlovák nagykövet uramat, ki komoly darab után komoly beszélgetésre számítván dícsérendő az productiot még teátrumi

díszes öltözékében, előírandott protokollnak megfelelően jelent vala meg két flaska kiváló minőségű újvilági gabonapárlat kíséretében.

– Jóeste, szlovák magyarok! Én gratulál nektek! Jó előadás a szabadság és demokrácia és elnyom. Látom, ti valóságban szintén szabad ember! Éljen! Én örül, ti képvisel Szlovákia, mert ti, oné, akože... akármilyen, ale jó! – s magasba emelé, akárha véres kardot, akárha egy téma végső conclusióját a két flaska szíverősítőt, majd pediglen körültekintően, nem lesik-e megbúvott szemek az török sivatagosban, discretén elhajítá izzasztó nyaktekerendő mellfekvencét, mit mink, az modernek születése előtt még kendőnek mondánk, amiként az itt meg nem jelent Jencike formulázná: az búsba!

Csakmárhogy az a gabonapárlat nem bizonyula elegendőnek az sok felföldi magyar bendőnek. S nagykövet uram szégyen szemére előkerültenek mind az véstartalékként elbújatott, szeszvilmoskörtelevek a banda pakkjaibul. S lett eltemetése fejükben az észnek, úgy felszabadíták magukat a honleányok és honfiak, de még az egyébként discret nagykövet, ki sohasem ivott többet két kupicánál, es hármat hörpintett, s bévalotta, már régen le kellett volna őtet váltania az ország új – a darab által jelentésiben finoman szólva érintett – cabinetjének, ha másért nem, édes jó anyukája magyarsága miatt, ám valahogyan, hogyan nem, az temérdek léhűtő sereg úgy ottan feledte őt Ásiában, akárha csontra száradott tehénlepényt az széles fővények magas, szellőkben hajladozó fűvének töviben...

Az színi társaság ama óvatlan szempillantásban, midőn józan vezetőik valamely hivatalos ügybonyolítással foglalatalkodának, felajánlották követ uramnak, szívesen kiakolbólintják székibül a medence felé, hogy az felszabadulás érzését általélhesse, ő viszont elhárítá eme kedves gesztust, hivatkozván hivatalos minőségire. Annál inkább elfogadta némi rábeszélés után a vilmoskörtelet aznapi kirendelt kísérőjük, Safak, kinek kölcsönös bemutatkozása Ricsivel imígyen zajlott sokaságuk fényes derűtségére:

– My name is Ricsi. Suta Ricsi.

Mire Safak:

– My name is...

De Ricsi látván Safak mellén a biggyeszkedő névkártyát általvette tőle a szó folyását:

– Your name is Fuck. Safuck.

Na erre aztán megállt a csend a levegőégben, el lehetett számolni kvartáig, mire az másik kísérő, kinek becsületes török neve Emre vala, hátbaverte az ábrázatjában meglilult Safakot, s mindazok, kik csak közelibe álltanak s ültenek e fura bemutatkozásnak, hangos hahotázásban nem fakadtanak ki a natiok közti békét és jókedvűséget ünnepelevén az temérdek kvantitású vilmoskörtelet társaságában.

Bezzeg az Úr estét követő napján Emre Safakkal egyetemben nem győzött térdre borulni, majd pediglen sűrű gyomorhányást követően sűrű fohászokat rebegni égi feljebbvalójának megbocsátásáért, hogy az gaz magyarok és gyauro pálinkáik (netán fordítva) által kárhozatra rontani hagyják

vala magukat...

– No more villamospalinka, Ricsi, no more, bazmeg!

– No problem, Safuck, no problem, brother, estére elmúlik, mint a világ és a forradalmak dicsősége.

Utolsó napjukon a város utcáin lézengettek az actorok. Pravoslav vízpipázott vala egy kávéház előtt, ám félúton, két óra lepergése után abba kellett hagynia, hiszen már majd elpuhant pirló feje, olyannyira vöröslött a halántéka ősz haja szélén. Etele megivott két tucat teát, Pancsó két tucat Efest, a lányok fél tucat tán valódi arany nyakékre alkudoztak. Processzor és Vica a városatya kancelláriájában járt hivatalos fogadáson fejkvel bólingatni, ajándékkönyvet általadni, emlékiratot általvenni, ismételten fejkvel bólingatni. Zorró az utcai árusoktól forró kagylókat vásárolt, azokat falta. Akadt nép, ki őket a városban fejhajtással és good teather megjegyzéssel köszönté elismerően. Idillikus délután vala, mígnem estvéledvén, mikoron a napkorong már a horisontot simítgatta haloványuló sugárral, fel nem málházták önjáró buszukat temérdek marhájukval, s cihelődvén nem búcsúztanak az iráni királykisasszonytól. Na meg az örökké álmatag szállásadótól, kinek áldott neve a végtelen feledés homályába veszett még azon sötét éjjelen.

Az sápadt hold enyésztekor ébredtenek az utazók Trója alatt.

– Öt perc múlva nyit a tárlat, azazhogy a néhai romváros, azazhogy most rom, azelőtt város... – bonyolította az reggeli szókat csipás szemekkel és electronyosságtul megkormolt, bepólyált körmökkel Processzor, ki a számokhoz bölcsen konyító nyakigláb ember léteére nem vala képes olly módon summázni semmelyik gondolatját, hogy azon később korrektiort ne eszközöljék szorgalmábul, valamint a legteljesebb pontosításra való törekvésiből adódóan.

– Tizenegyig nézelődhettek, tizenegykor találkozunk itt a busznál és indulás végre haza!

Nos, Trója ősi romjai, mellyeket utasaink fantaszajukban magaslónak vártak, csöppet sem magasodtanak, mivel azok a föld alúl ásattak ki. A felvidékiek roppant alaposággal vizslatták őket, egyikük sem vágott zsebre egy apró kavicsot sem, holott sokan küzdöttek az bűnös vággyal: hazavini mutatóba darabka historiát.

– Azé', basszátok meg, fiúk, úgy hazavágni egy civilizációt, hogy millió év után is színház formája van a színháznak, de az új épületek betonjába kézzel lehet szöveget verni egy ennyire földrengéses vidéken, kurvára nem semmi! – szónoklott ízesen Vica fekete lánykája anyjának – ki ötöt nem illy szavakra nevelte keservesen – bosszantásán fáradozva.

– Kit kell megbaszni? – jelentkezett e vélt feladatra az épp érkező Ricsi.

– A falovat a téren! – tapadtanak bámuló szemei azon irányba, melly felé Pravoslav hosszú, autoritást termő szakálla lebbent az forró széljártatban, s elméjének sötét gondolkodásával már el es képzelte a scénát. Fúj.

– Zorró még nem jött? Indulnánk!

– Talált végre egy angolvécét, oda rohangászik percenként. Most fossa ki a tegnapi kagylókat.

– Nem a kagylótól van, az friss volt...

– Persze, nem attól, a sivatagban mindig friss az utcai árusok kagylója. Most van helyette klotyókagyló...

– Nem mindenkinek adatik meg egy kiadós trójai aprófosás!

Azzal bé is terelték egymást az önjáró buszba, mely mind külső bádoglalpajain, mind pedig áporodott gyomrában pokolbéli kemencének kénes-zsíros gőzeire vala emlékeztető. Abban perkeledtek a nemes actorok zsírjuk csordultáig. De ha az ördög nem aluvék soha, akkor hát főleg nem képes szemét lehúnyva tartani az ilyen kemencékben! Az török határhoz közeledvén észlelte meg Pravoslav az közelgő, iszonytató veszedelmet. Jelesül, hogy a társulat útipassusaiba csupáncsak idefele érvényes pecsét üttetett az illetékes cancelláriában, s ennek szörnyűsége következtében leend: Hazafelé nem szabadott Jugoslávián által buszolniuk, hanem kerülve ezen már nem sokáig és allig-allig létező álladalom territoriumát a bulgár és a román népség – ez utóbbit te bizonyára oláhokként emlegeted régen actualis informatiod szerint – földjét kell általszelni.

Kedves, jó Néném, kérlek tégedet, bocsássad meg nékem, de nem vagyok képes ép ésszel elmagyarázni mindazon historiai eseményeket, sem pediglen conclusiojukot, mellyek következtiben az Magyarország valaha volt organisatioja felborulván nemzetek nem es vélem tudni hányadjára került. Elég abbul annyi, hogy az felföldiek útjának vonala egy reggeltől alkonyig tartó napnál hosszabb időtartammal lett léssen kacskaringósabb, akár vala – miként aztat mifelénk mondá az igaz magyar parasztember – az ökrök huggozása legeltükben.

Még éppen az fontos keresztút előtt győzték magokat a teátrumi emberek jól kikáromkodni, hogy azután irányt váltva a bulgárok földjére hajtsák kocsisaik az önjáró buszt. Csakhogy a bordúron hét kapu várt reájok, s mind hét kapuban egy-egy próbát kellett kiállaniuk, akár a tündérmesék hőseinek. Hol számukat olvasták meg, hol buszok vizlattelattott meg összes oldaláról, hol emillyen, hol amollyan papirosokat kértek tőlük az hivatalos personák, kik állig fegyverbe öltöztenek vala, akárha ostromra készülének Trója szent falai alatt, vagy akárha az füleki vár ódon romjait óvnák mai napig es teljességvel sikeresen az lelkes újbóli fölépítéstül. De nagyon nem értették bordúrjok strázsái, hogyan es lehetséges egy olyan fiatalembert magukval cipelni hosszú, kalandos útjukra, kinek édesanyja passusára (cseh) szlovák – na ennek a magyarázatától es megkímélnének, Néném asszony – bélyegző üttetett, a gyerekének meg a magyarok országa állítá ki az útra való okmányát. Jajj, ha tudnád, mikorra sikerült a bulgár és a török strázsáknak egyezségekre kerülniük abban, hogy eszükvel fölfogták az zavaros situatiot. Háthiszen az gyerek apja a magyar álladalomhoz tartozván hozá áldott állapotjába az anyát, kivel később Isten és a Helyi Nemzeti Bizottmány vörös színe előtt házasságot köttetvén nevelte vala porontyát becsületes szlovákiai

magyar színjátszó csemetévé.

Az utolsó kapunál valának a legerősebb medvék, sárkányok és strázsák. Zorró minimalis számú elektronynos alkalmatosságait akarták vala elkobozni a natiojuk biztonsága érdekében, mert bár azok szereplettek fél tucatnyi hivatalos okmány aszott lapjain, ami nem kevéske pénzibe került az teátrumnak, csakhogy nem figuráltak a kapitány útípasszusába íratva.

– Electronic must bee schreiben do pasaporta!

– Figyelj má', te határőrfejú, itt van, meg itt van, meg itt van. Mennyi Atta Carnetre írjam még rá?

– Electronic must bee schreiben do pasaporta! Nyepasaporta – stay hier.

– Nemá', elvtársak, menjünk má', alig élek, Trójától húzom a sárga csíkot. Ebben a hőségben vizet inni se merek, engedjete, vagy kibaszom az ablakon azt a két szar lejátszót...

– Electronic must bee schreiben do pasaporta! Kapitan? Boss?

– Én vagyok – vállalkozott Pancsó.

– Theater? Denizli? Super. Festival?

– Yes, Yes.

– Okey. No problem.

– Akkor go?

– No go! Electronic must bee schreiben do pasaporta!

Elővett Pancsó egy alkalmas eszközt és nekilátott bémásolni gyöngybetűs írásval a hangi berendezések alsó fertályára gravírozott numerákat passusába. Bé is tellett vele összes üres lapja. Félt es, mi lészen az következő határon...

– Na, super – imígyen a főstrázsamester – good by, baby, wiedersehen, komme house, okey?!

– Beléd is! Tövig! – integettek vigyorogván kajánul az megfáradott, út porából vett köpönyegbe burkolt, lassacskán elcsendesedő magyarjaink.

Lett es nagy megrökönyödése az strázsáknak, midőn az busz alig néhány secundum után füstölgő kerékkel vissza zurikkolt az utolsó kapu elejbe.

– Hol a retyő, Musztafa? Gyorsan mutasd, mer' itt fosom össze azt kurva fontos határodát!

– No problem, no Musztafa. Ich bin Todor... What? Toaletten? No toaletten! Toaletten only für mich.

– Sorry, bazmeg – nyilatkozta ki széles, népes számú intrenationalis határátkelő közönsége előtt Zorró, s szarvasként szökkelvén le az önjáró buszról, az első út menti bokor irányába loholván üvölté: – Hozzon utánam valaki papírt! – Nem akadott jelentkező, így hát a kapitani-bossi rangra jutott Pancsó hozta meg ezen áldozatot. Todor pediglen megvallotta társainak, nem érheti ő sehogyansem, hogyan lehetséges ilyen alakokat küldeni egy nagy fontossággal bíró internationalis teátrumi actiora... Akik nem hajlandóságosak bélműködésük okán tisztességgel viseltetve messzibbre üríteni birodalma territoriumátul.

Nem vala ő ugyanes azon esméretek birtokában, mellyekből kiolvashatná,

szegény Zorró az birodalmi territoriumnak egész közepit, de még másik bordúriját nem különbenül végig... szenvedte. Csöppet sem es volt ez személyére nézvést, de még az többiekre sem, csupán csak örömmel teli móka meg kacarászás. Kiaszott vala, akárha sózott disznóláb, mikoron három esztendőre huzatos padláson felejtvéen átjárja az füstös szél. Szikkadott bőrivél ugyancsak agyon lehetett volna verni valaki emberfiát, szája széle pediglen az visszavonúlt tengeri apálykor berepedezett sziklához vált hasonlatossá. Feje édes hazám hazaváró harangjainak bűgásától zúgolódott, gyomortájékin meg mázsás kövek csörögtek. Télvíz elől menekvő fecskék gyanánt elszállott ereje tagjaibul, szeme fehérje az Efes árnyalatára változott. Nem es találtatott részéről bátorság az románok határijáig, szép Duna folyónkig lenyelni egy cseppecske folyékony matériát es, nehogy az ménkű iramban általfolyván testén további kellemetlen élményeket okozzék társainak, kik amúgy es mosakodásmentes testek szagjaitul mámorosodtanak el. S nem érzék hiányát bélszagoknak. De midőn már elértek az románok határijáig – egynehány kényszeredett megállóval, dejszen nem keményedett Zorróban az sár – szép Duna folyónkig, csak-csak elindula bendőjében ismételten a benga. Fojtotta, fojtotta hősi módon magába az belek csavarodásatul való szenvedésit, míg csak bírta.

Eközben az Duna folyónk partján kiderüle, na nem az időnek járása napfényesre, hanem az tények sorozatja, hogy az személyforgalom, ahogyan nevezteték, már e helyütt nem fungál, hanem utazni kellene még vissza vagy száz mérföldet másik kompokhoz. Erős tárgyalások kezdődtenek hát az teátrum és a strázsák között, hogy ha teátristáink minden szeszeket összehalmozván megajándékozzának esetlegesen az strázsákat, annak esetin ők nem oda néznének, amidőn az önjáró busz felszaladna az evickélő kompra. Efölött még összes dohányuk es kárát látta vala az afférnak. Addig a busz állott az nagy Duna mentiben, de nem állottanak vala Zorró belei, ki nekiiramodván az ablakon által kinézett vala magának egy illemül való helyet aszerint, hogy annak kapujára reá vala ragasztva egy férfialak fekete sziluettje. Kitarult az busz ajtaja, kiugrott Zorró, de abban a szent, valamint átkozott minutában tucat fős falka kóborlandó éhenkórász eb vetette magát Zorró nyakába, ki úgy dobálta le őköt testirül, mint vitéz Toldi az fiait védő, vicsorgó toportyánokot. Bészaladt az illemül való helyre, s azon muzdulattal csapta es magára annak recsegő kapuját. Nevezetes maradt bizony számára az magyar historiának ékes pillanatja. Hogy miért es? Hát azon okbul, mert megváltó Urunkhoz hasonlatos bórsarujának résin éppenhogy azon idejin folyék által minden szutyok, emberi és még sem es nem emberi salak, melly az románok pottyantós képződményinek eldugult lyuka bűnébül adódván tíz-tizenkét ujjnyi vastagon, ám nem keményen lerakódott egészen abba a magasságba, mégnem az félig-meddig elkorhadott-rohadott küszöbül szolgáló alkalmatosság gát gyanánt engedte vala. Magyarán megmondatra: bokáig! Viszont nem találtatott másik lehetőség az hangtechnikai genius számára dolga végeztire. Az idő úgy szorítá vastagbeliben az kívű're

vehemensen kívánczó matériát. Nem traktállak ám további részletekkel az jó ízlésnek határai okán. De mintha az bármely „határ” fogalmának köze lehetne az jó ízlésnek fogalmához...

Elég abbul annyi, kilépvén Zorró az uradalmi faians trónt erősen nélkülöző scatulyából, hirtelen nekiszaladott az önjáróhoz vezető iránynak. Az ablakokból ezen fejleményeket teátrumi publicumként percekig alázattal váró társulat, minkéntha az banda legeslegpopulárisabb produkcióját bámulná, oly módon dülleszté szemeit az ablaküvegeknek az busz belsejiből, s pokolbarlangféle nagyságra nyitá temérdek száját az irdatlan kacagástul. Amiként hősünk odaére az önjáró sziszegni szokó vereckéjihe’, a’ bizony ki nem nyíla előtte. Úgy meglepődött erre az éhenkórász kutyafalka előtt menekülő emberke, hogy az ebekről megfeledkezvén csupáncsak rábámult az nyílra való ajtóra. Mutatá nékije az kocsis, menne a Dunába kiáztatni lábát, ám ekkorra az csaholó, éhező rémek már rövidített pantallója zsebeit mardosták. Szaladott hát tova az nagy folyó víz irányába, nyomában az ebek harmincadjára nőtt ugatókórusával. Nade aztat már mégsem lehetett annyiban hagyni, vélték az román strázsák, kik azon nyomban csatakos nyomait s lengő bűzét követvén utána vetették magokat, s eközben harci számszereiket kibiztosíták vala lövésre készenléthez. Feltartotta erre utolsó ereiből megadás gyanánt tehetetlen két kezét Zorró az kutyák és strázsák eszelős ugatása közepette, mint ki vasszegeket vár tenyeribe, s veszteglett az mocskos-olajos Dunában combtövíg merülve elúszó dinnyehéjak társaságában. Ejj, minthacsak az keresztelés áldását várta volna Jánoshoz hasonlatosan. Legalább azonban sarus lába megmosatott, noha szagos olajakkal szertartásosan bé nem kenetett. Dicső híre-neve viszont örökre fennmarad, mert kinek van szeme a látásra és szája az historiák továbbgöngyölítésire, azon embernek memoriájából sohasem es törölhető kifele látványa az majdnem halálra vált nyomorúttá kínzatott szerencsétlennek.

Ki mindezek mellett mégis megmentője lett az társulásnak eme híres nap estéjén. Dejszen miképpen? Hát aképpen, hogy csupáncsak az ő marháit tartó pakk mélyiből nem tűnt vala el az román strázsák felé életmentő, bódító szeszek maradéka. S midőn előhúza mély bugyraiból a pakknak az legeslegutolsó flaska orosz vodkát, mellynek divatja tájainkon szintén tanulságos, de fölösleges történelmi eseményeknek köszönhető vala, ollybá tartá őtet mindenik actora az teátrumnak, mintha csak az Úr támadott volna fel szenvedéseinek végén, hogy az őt követőket megjutalmazza az paradicsombéli idvezüléssel. (Noha nehezemre esik itten az „béli” szót leírnom tekintettel az elsorolt béltáji bajokra nézvést...) S az gyötrődött lelkek és testek megmentésinek szent minutájában felhangzék az önjáró buszban másákban hívő szájakból ama keserűen cinikus, fájdalmasan parodisztikus kiáltás, melly fajtájú rivallásokkal az művész emberek önnönmagukat kínzának ollykor, s melly anno az interessáló revolutio idejin hangzék sokszorra azóta es kárhoztatott és butáknak nézetett deákok szájából: „Ki, ha nem mi?! Mikor, ha nem most?!” Valamint ez felkiáltást követvén az teátrum egész társulatja

elmeneküle valamilyen másik, boldogabb universum irányába...

Trójától Szegedig fosott vala Zorró, de nem vala az semmisen ahhoz képest, amilyen módon fosott vala híres-nevezetes országjuk felső vezetése az másák szellemi musculusainak erejétől. Mert mikoron az lerészegedett, másodnapjára éhező, bűdösre fátadott, komolytalankodásban igen-igen kedvőt lelő, bűját-baját abban bohémül temető teátrum önjáró busza fékeit padlóig taposván megállapodott az Szlovákia, valamint az csonkult álladalom átkelő határán zöldülő somokkal telt, dombos, sziklás erdők völgyében, mellyet ecsetvel alkotni sem nem lehetséges, feljőve az busz áporodott gyomrába három, zöld uniformisába beléjerohadott strázsá, kik szlovák nyelven morogtak vala valamely köszönésfélének sem igen felfogható szavakat, noha annyjuk magyar tejvel traktálta őket, midőn még csecsszópo pelenkás purdék valának az közel eső falu szélső kunyhóinak kemencétől melegebb szegletin. Na ezen hősies strázsák minden pakkot lehordattak vala az buszról az kellemetlenül szitáló esőben strázsastatiojuk mellé, hogy abban törökmoszlim aranyakat kerestessenek kutyájokkal. Minő érdekes dolga az gaz világnak, hogy amennyiben ember embernek farkasa tud lennie, úgy tud ebeknek kutyájok es lennie.

– Mondanám, hogy szarok rátok, de már nem bírok... – folyamodott provokatiohoz Zorró, ki néhai főgimnasiumából felismeré az felesleges határ egyik felesleges strázsáját.

– Hogy beszélsz te velem?

– Na igaz-e, tudsz te magyarú' is, ha szarral fenyegetnek?

– Ne merészelj...

– Mit ne merészeljek Dusanko? Asziszed, hogy fosunk? Hát nem fosunk, bazmeg. Az az idő pár éve elmúlt.

– Mi múlt el?

– Annak a lehetősége, hogy az a kommunista apád megint rám szabadítsa a kutyás őrjáratot. Tudom, hogy ő volt, büszke lehetsz rá.

– Az én apám...

– Igen, tudom, talpig becsületes besúgó és munkásór volt, s ha a gyávaságtól nem kapott volna infarktust a rendszerváltás második hetében, ma is köpne szorgalmasan.

– De...

– Nincs de. Max debil...

– Urázka verejného činiteľa! – üvölté az széjjel szedett önjáró busz romjai között Dusanko ama tagadhatatlan tényre utalván, melly szerint Zorró mélyen beléje taposott a közszolgálatot ellátó persona nem létező, de ennek dacára de jure megsérthető önértetébe, melly cselekedet büntetéseket vonna maga után, ha bizonyítása kétséget kizáróan megtörténne.

– Mi nem hallottunk semmit... Ebben a hangzavarban nem is lehet hallani semmit... – hangosodtanak fel az teátrumi tagság emberei.

– De megsértettél!

– Dusanka moja, apád egy mocskos geci volt, ezt mindenki tudja, még te

is. Én őt minősítettem, csak mert volt rá okom. De ha úgy gondolod, hogy emiatt te is...

– Na elég legyen már! – kiáltá Pravoslav.

– Ja to tak nenechám!

– Dopicsi! Hát öt évvel nyolcvankilenc után is baszogathat egy ilyen nullasemmilófaszfejű okádék?! Hogy nem szakad le róla az a mocsadék gané egyenruha... Mi van, bazmeg, csak akkor értesz magyarul, ha fel kell jelenteni?

– Kit jelentett fel?!

– Engem fél éve, hogy civil szolgálat alatt át akartam menni a határon. Aszitte a barom, hogy ha civiles vagyok, nem érvényes az útlevelem! Négy órán át hallgattak ki, amíg egy jogásztól hivatalos nyilatkozatot nem kaptak, hogy szarni a hülye pofájukba, ha nem tudnak olvasni se... Ezeknek hatalmat adni, bazmeg, analfabéta banda! Itt felejtették őket a komcsik óta, de majd meglátják!

– Mi meglátom? Mi?

– Hát azt barátocskám, amikor majd állástalan alkoholistaként a Határbüfé lépcsőjéről végignézed, ahogy ezen az akkor már nem létező határátkelőn egy lipicai kancán ülve, lobogó, hosszú hajjal, széjjel szemben röhögve átvágtatok Újfaluba! Még a gyeplőt is eldobom, hogy érezzem a szabadságot, amiről neked fogalmad sincs, bazmeg! Érted?! Nem érted, Hogyan is érthetnéd?!

De már akkorra a megbőszült Zorrót es lefogták társai, hiszen tudták vala, melly megaláztatásoknak tevé őt és felmenőit ki az előző rezsim, mikoron kétszer tíz esztendeig nyomorítá őket marhájukban, munkájukban, oskolájukban és lehetőségeiknek elvétele metódusával. A strázsákat es hátrébb parancsolá valamely új parancsnok, ki béinvitálta vala az cancelláriájába Pancsót, valamint Pravoslavot, hogy beszélne velük.

Kétszer fordítá el kulcsát zárjában egy bőrvél párnázott szobácska beliben, s kínálta vala ülőhelyvel két vendégit, kik azonban vendégnek nem érezvén magukat, le nem ültenek vala semmiképpen.

– Tudják uraim, Pozsonyban még nem változott meg minden... Ühüm...

– Mi közünk hozzá? Úgy bánnak itt velünk, mint valami drogcsempészekkel!

– Zorró csempész.

– Mi van? Ne vicceljen, uram!

– Az aktája szerint az apjával kéziratokat csempészett át Magyarországra nyolcvanhattól egészen nyolcvankilencig.

– Nyolcvankilenc előtt??? Maga megő...

– Ez most miért aktuális?

– Azért, mert bizonyos rendeletek még élnek. Öt év alatt nem lehetséges mindent... hogyismondjam... novelizálni.

– Nézze uram, ne is idegesítsen! Ez most már egy szabad ország, és én...

– A törvény, az törvény! És különben is, melyikük Vladimír So... Sla..

– Betűzzem? Én vagyok!
– Jött egy fax. Magának.
– Nekem, ide?! Kitől?
– Aláírás nélkül, de a külügyminisztériumtól... Azt írják...
– Mi az, hogy azt írják? Ha nekem jött, adja ide, hogy képzeli, hogy beleolvas?! Maguk tényleg nem változtak semmit! Olyan érzésem van, mintha ebben az istenverte térben összekeveredtek volna a történelem különféle korszakai!

Felcihelődvén az megfáradott, embernek fiát fojtó füstjével torkonköhögő önjáróra, hogy aztán tíz mérfölddel arrább, az otthon melegéhez megérkezvén ismételten le kelljen málházní aztat, mindenüknek figyelmét kérte vala Pravoslav, ki ugyan a majoritás szlovák, korábban tot nemzethez tartozott vala, ám gondolkodásában, művészeti és morális ambícióiban mindig es minoritásnak számítottatott vala ez álladalom rezsimjeinek felfogása szerint:

– Na emberek, rendezőként köszönöm szépen mindenkinek a kiváló munkát, akárki akármit mondhat, megtiszteltetés számomra, hogy megint veletek dolgozhattam. Tutira nyugalmasabb lett volna abban a fővárosi színházban, amit otthagytam, de ki nem szarja le a nyugalmat...

– Én! – imígyen Zorró. Keltett vala akkora kacagást, hogy az kocsis beléje tapodott az fékpedálba, akárha összes ellenséginek torkába, hogy megállítsa száguldó masináját, nehogy az kocsisa röhögtében egyenest az út mentiben terülő kőbánya hasadékába szállítsa útasait.

– Kaptam egy faxot. Soha többet Szlovákiát hivatalosan nem képviselhetjük semmilyen fesztiválon. Olyan politikus darabot vittünk Denizlibe, amelyik diplomáciai bonyodalmakat keltett. Az elvtársak arra számítottak, hogy valami matyóhímezés operettecskével hejehujáznak majd a kisvárosi műkedvelő ripacsok. Ennek három tanulsága van a jövőre nézve. Egy, ezek szerint jó színházat művelünk. Hatott. Hamarább ért haza a híre, mint mi magunk. Már nem vagyunk amatőrök, csak épp nem ebből élünk. Másodjára: mostantól minden pénzt szponzoroktól kell összekoldulni, mert amíg ez a, ma már demokratikusan debil kormány meg nem bukik, náne löve. Akármilyen fasza pályázatot nyújtunk is be. Harmadszor pedig örülök, mert bár keresztbetenni még képesek páran, de ezek szerint már szabadok vagyunk – tartanak tőlünk. Kisvárosi ripacsoktól. Nem akartam így direktbe kimondani, ennyire patetikusan, de jólesett, dopicsi!

S a tapsnak általános vihara és eget rengető üvöltés hangzék fel, melly ugyan visszacsapódott echóként az erdős dombok oldalárul, de az historiai jövő felé elszállani még nem adatott neki lehetősége.

Hajj, lett léssen nagy csókolózás, mikoron az csapat lekászállódott szeretéinek kitért karjai közé az kicsinykó, poros városka szennyes utcáján az lassankint ébredező napocska simogató mosolygása közben. Kipakkolván a háromba vétetett symbolicus kulissatoronyt és az bűdös ruhátul dagadó táskákat, mellyekben a debilnek neveztetett strázsák sehogyan es nem válának képesek felfedezni az utolsó kis garasokbul vásárolt aranyakat,

csak es Pancsó lucskosra izzadott fuszekli gyűjteményit, na meg Zorró elhasználódott alsó gatyáit, s ezektől erősen megundorodván odahagyák az keresést, az actorok meggyötört testüket, ám még azon hajnalon es adrenyalinval előntött lelküket hazavivék végre.

Mindenik actor azonnal mesélésbe fogott vala az otthoni konyha früstöckös asztalánál. Kivételt egy úrfi képezett csupán, ő sem önszántából, hanem mert szava elakadván nem jövé az ki torkából. Midőn Zorró belépett vala háló szobájába, az fal mellett álló csinos kis ágyacskában esztendő életit még meg nem es ünneplő csipás szemű, vigyori pofival kiáltozó leánykája az családocska historiájában első alkalommal úgy nekirugaszkodék, s kapaszkodék az kis ágyacska botocskáiba, hogy sikerüle néki pelenkás seggecskáját hátrapucsitván megriszálva két lábacsckájára büszkén felállnia, akárha már erős, szabad emberkévé cseperedett volna, kinek örömmel teli köszöntésre legyen elkészülve ez az egész kerek nagyvilág!

Édes Néném, hálá légyen az Istennek, immáron ideérkeztünk, s nem maradt mit meséljek kéndek, mivelhogy ennél fontosabb eseményt nem vélek felfedezni emlékezetemben erről az utazásról. Hanemha Pravoslav szólása szerint valóságosan es össze lenne keveredve az sok historiai éra, hát légyen, soha nagyobb baj ne érjen már bennünköt, mert nem es érhetik eme nyomorú'tul es boldogságos universumban!

Kérjük az üdvességes életet az Úrtól, es megszűnünk mind a telhetetlen kívánságtól, es bujdosunk tovább saját életünk poros felhőiben keresvén az igaz utat a végtelen szabadság felé, amellyet el soha nem es érhetünk, főleg nem revolútiok által, hanem hogy annak keresési lészen számunkra az igaz liberté, hogy még véletlenül se tévesztődjön az összvé semmilyen körülmények bójátszása okaibul se az hajbókoló lakajok undormányos libériájával. Amen.

Utó irat:

Sors kegyelméből Zorró 2010. octobris 14. napján sokadmagával, többi personak között számolván kamaszodott leányával az akkoron már nem létező álladalomhatáron egy Bársony nevezetű, deres-szeplős lipicai kancán ülve, lobogó, hosszú, bár immáron ritkásabb hajval, széllal szemben röhögve átvágtatott vala ha nem es Újfaluba, de a mellele fekvő Berénybe! Gyeplőjét es eldobta vala, hogy érezze az szabadságot. Még mindég háromszorosan illegális módon, mivel pro primo az zöld határon vágtak vala által, pro secundo érvényes lópassusok nélkül, pro tertio az erdő szűk, cserjés útján, mellyen akkoron Magyarország hivatalos törvényi szerint lóval közlekedni szigorún tiltatott vala, nehogy az szarvasoknak bögése idejin a vadakat és az óreájok szégyenletes rapsic metodusokkal es leső hivatalos vadászokot zavartatni merészelnék. Dejszen ők evvel semmit se törődtek.

Mert törődtek vala inkább az arcukot símogató őszi szellővel, melly szálló lovaik dobogását vivé messzire, egyenest a kerek világ végire.